

bet om ethvert Religions-samfund's Religionsfrihed, som saadant. Individet kan ikke mene sig at være krænklet paa nogen Maade, naar han, indenfor Samfundets Grændser, nyder den Troesfrihed, den Religionsbefrielses-Frihed, som Samfundet selv tilstøder. Der er et andet principielt Spørgsmaal, jeg har søgt at gjennemføre og fastholde i Wndringsforslaget, og det er det, som er betegnet i det Wndringsforslag, der specielt er stillet til selve Lovens Overskrift, hvor jeg har draget en bestemt Linie, paa den ene Side, af hvilken Folkekirken er stillet som saadan, og paa den anden Side, af hvilken der er stillet alle de Dissenter, der ere i Danmark, — alle Dissenter, hvad enten de ere indordnede i afsluttede Troes-samfund, i saadanne Samfund, som for Diebliffet have statslig Anerkjendelse, eller i saadanne Samfund, som endnu ikke have den, eller det er et enkelt Individ, hvis Samfund's Regime aldeles ikke gives her i Landet, eller saadanne Individuer, som ikke ville slutte sig til noget som helst Troes-samfund. Flertallets Wndringsforslag derimod, som ere forelagte Thinget, have ganske og aldeles forrykket denne Linie; Flertallets Wndringsforslag drage en anden Linie i dets Sted, som maa falde aldeles vilkaarligt og aldeles ubestemmeligt; det sætter paa den ene Side Folkekirken, og slaer sammen med Folkekirken alle de anerkjendte Troes-samfund, og af disse dog kun dem, der have Præster, som ere autoriserede til at forrette Vielse, medens der saa falder paa den anden Side af Grændselinien alle de Dissenter, der enten ikke høre til noget Samfund, eller leve i et saadant Samfund, hvis Præster ikke ere autoriserede til at forrette Vielsen. Jeg vil nu aldeles ikke tale om, at den sidste Bestemmelse forekommer mig uheldig, fordi den er ubestemt, at der skulde kunne være Præster, som Staten anerkjender som Præster, men dog ikke har givet Berettigelse til at forrette Vielsen; thi jeg troer, at det Sidste, at forrette Vielsen, aldeles maa høre ind under det Første, nemlig Begrebet af at være af Staten anerkjendt Præst; der maatte altsaa høre med til Præstens Constitution en særegen Bemyndigelse til at forrette de præstelige Handlinger; eller i al Fald de kirkelige,

efter som nu Religions-samfundet forøvrigt er. Men dernæst vil jeg tillade mig at anføre den Hovedgrund, hvorpaa jeg især lægger Vægt, for at gjennemføre dette Princip om Adskillelse mellem Folkekirken som saadan og Dissenterne som Heelhed; nemlig den, at denne Adskillelse er givet i Grundloven; thi, naar Grundloven giver Bestemmelser for de kirkelige Forholds fremtidige Ordning i Danmark, saa hedder det i den 81de Paragraph: „Folkekirken's Forsatning ordnes ved Lov“ og i den 83de Paragraph, „at de fra Folkekirken afvigende Troes-samfund's Forhold ordnes nærmere ved Lov“. Man vil her bemærke, at jeg er i noagtig Samklang med Grundloven; Grundloven stiller paa den ene Side Folkekirken i en Paragraph, og i en anden Paragraph stiller den de afvigende Troes-samfund; den drager ikke nogen Linie mellem de afvigende Troes-samfund, den slaer dem alle sammen. Der kan drages en Linie ved en organisk Lov, det nægter jeg ikke, men derom er der jo ikke Tale her. Men hvad der er mere vigtigt, det er fremdeles det, at Grundloven bestemmer om Folkekirken, at det er dens Forsatning, der skal ordnes ved Lov, men om Dissenterne, at det er deres kirkelige Forhold. Jeg troer derfor, at den Berettigelse, Thinget har til at gribe ind i Dissenternes kirkelige Forhold — jeg skal ikke sige, hvor dybt den er berettiget til at gribe ind i dem — er anderledes og af en anden Art end den Bemyndigelse, som Thinget og Rigsdagen har til at gribe ind i Folkekirken, om hvilken det grundlovmæssigt er bestemt, ikke at dens indre Forhold skal ordnes ved Lov ud af Statsmagten, men at Kirkens Forsatning skal ordnes ved Lov. Jeg har fastholdt dette Princip her i Wndringsforslaget. Det vil sees, at der derved aldeles Intet præjudiceres til Skade for Dissenterne. Man maa dog indrømme, at Dissenterne ere bedre tjente med at behandles som en Heelhed, end at behandles efter den af Statsmagten dragne Linie imellem dem, som staae paa den ene, og dem, som staae paa den anden Side, saalange Dissenterne selv ikke have haft Leilighed til at udtale sig ud af deres eget kirkelige Liv om, hvorledes de ønske deres kirkelige Forhold ord-